

1. Негізгі тұстары

[ШОК ұйымдық-құқықтық нысандар бөлінісінде](#)
[ШОК экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде](#)

2. ШОК-тің елдің экономикасына үлесі

3. Глоссарий

4. Әдіснамалық түсіндірмелер

5. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

6. Пайдалы сілтемелер

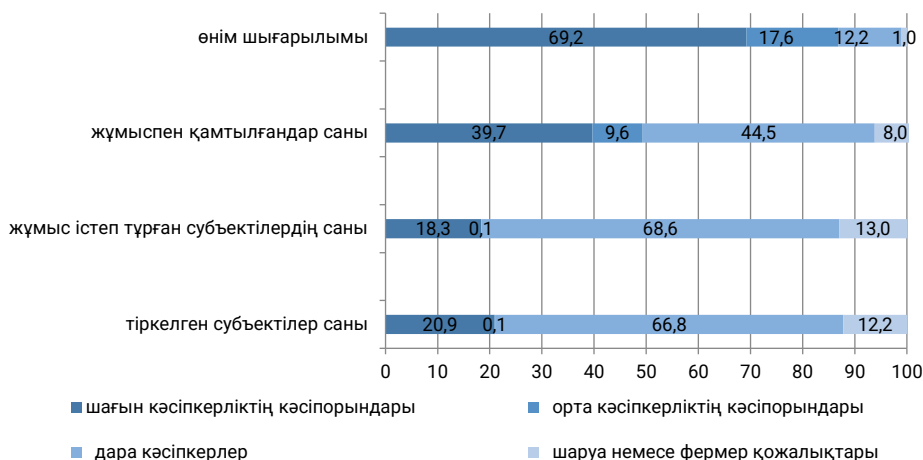
1. Негізгі тұстары

2023 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің саны 2129,8 мың бірлікті құрады;
2023 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 1939,8 мың бірлікті құрады;
2023 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны 4152,1 мың адамды құрады;
2023 жылғы қаңтар-наурыз ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы 13736,6 млрд. құрады.

1-сурет

2023 жылғы қаңтар-наурыздағы ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштерінің құрылымы

пайызбен

Жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің жалпы санында дара кәсіпкерлер үлесі 68,6%, шағын кәсіпкерліктегі заңды тұлғалар – 18,3%, шаруа немесе фермер қожалықтары – 13,0%, орта кәсіпкерліктегі заңды тұлғалар – 0,1%-ды құрады.

ШОК ұйымдық-құқықтық нысандар бөлінісінде

Ұйымдық-құқықтық нысандар бөлінісінде тіркелген субъектілердің ең көп санын дара кәсіпкерлер – 1,4 млн. бірлікті, одан жұмыс істеп тұрғандар 1,3 млн. бірлікті құрайды.

Жұмыспен қамтылғандар санының ең көбі шағын кәсіпкерлікке – 1,6 млн. адам және дара кәсіпкерлерге – 1,8 млн. бірлік келеді.

Шағын кәсіпкерліктің өнім шығарылымы 9,5 трлн. теңгені құрады, бұл барлық ШОК субъектілерінің жалпы өнім шығарылымынан 69,2% ды құрайды.

1-кесте

ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштері

	2023 жылғы 1 сәуірге	2022 жылғы 1 сәуірге
--	----------------------	----------------------

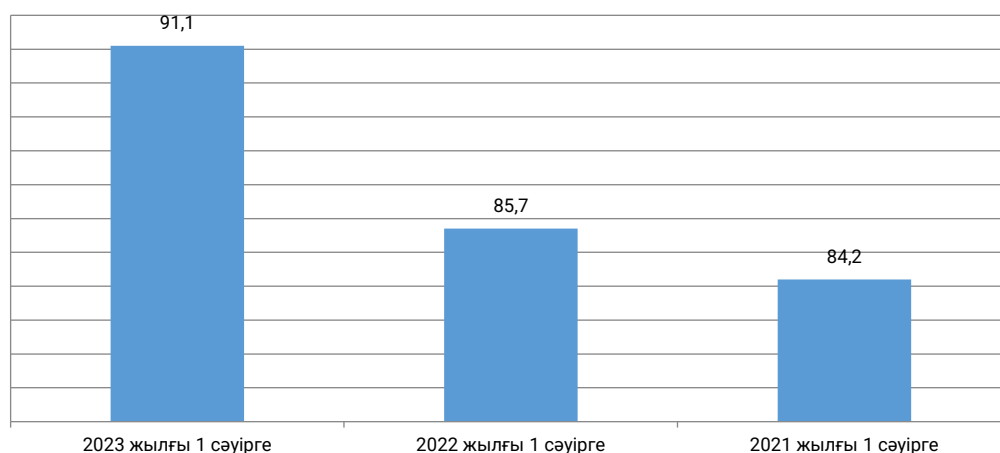
Шағын және орта кәсіпкерліктегі тіркелген субъектілер, бірлік	2 129 821	1 718 293
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	444 604	417 528
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	2 989	2 929
дара кәсіпкерлер	142 2792	1 067 803
шаруа немесе фермер қожалықтары	259 436	230 033
Шағын және орта кәсіпкерліктегі жұмыс істеп тұрған субъектілер, бірлік	1 939 801	1 471 899
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	354 306	306 506
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	2 908	2 792
дара кәсіпкерлер	1 330 396	941 817
шаруа немесе фермер қожалықтары	252 191	220 784
Шағын және орта кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны, адам	4 152 081	3 630 551
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	1 649 603	1 557 662
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	399 801	377 180
дара кәсіпкерлер	1 769 774	1 393 422
шаруа немесе фермер қожалықтары	332 903	302 287
Шағын және орта кәсіпкерліктегі өнім шығарылымы, млн. теңге	13 736 644	10 438 069
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	9 508 711	7 640 980
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	2 415 043	1 924 983
дара кәсіпкерлер	1 675 524	750 546
шаруа немесе фермер қожалықтары	137 366	121 561

Динамикалық кестелер:

Тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санында жұмыс істеп тұрғандардың үлесі

2-сурет

Пайызбен

Тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санында жұмыс істеп тұрғандардың үлесі 91,1% құрады, бұл өткен жылғы деңгейден 5,4 п.п. жоғары. Өңірлер бөлінісінде ең көп үлес Түркістан (98,4%), Қостанай (94,6%) және Қызылорда (94,5%) облыстарында байқалады. Ең аз үлес Алматы қаласында (85,5%) тіркелген.

2-кесте

ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштері

	2023 жылғы 1 сәуірге		2022 жылғы 1 сәуірге	
	тіркелген ШОК субъектілерінің саны, бірлік	жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілер саны, бірлік	тіркелген ШОК субъектілерінің саны, бірлік	жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілер саны, бірлік
Қазақстан Республикасы	2 129 821	1 939 801	1 718 293	1 471 899
Абай	57 680	53 020	48 090	42 379
Ақмола	61 816	57 201	55 421	49 357
Ақтөбе	94 417	87 160	77 014	68 002
Алматы	134 508	125 759	101 758	90 041
Атырау	72 141	66 333	60 041	52 938
Батыс Қазақстан	61 564	56 483	51 368	45 242
Жамбыл	113 299	100 566	88 925	73 603
Жетісу	62 256	56 865	51 847	44 333
Қарағанды	108 309	97 940	93 493	81 908

Қостанай	67 372	63 721	60 093	55 145
Қызылорда	74 987	70 879	56 615	51 094
Маңғыстау	86 159	80 293	66 359	58 910
Павлодар	60 306	54 017	53 752	47 074
Солтүстік Қазақстан	37 247	34 182	34 324	30 446
Түркістан	203 877	200 551	151 247	147 165
Ұлытау	19 751	18 585	15 702	14 344
Шығыс Қазақстан	70 636	63 961	62 715	54 666
Астана қаласы	242 499	215 902	195 481	168 011
Алматы қаласы	368 618	315 184	300 861	217 822
Шымкент қаласы	132 379	121 199	93 187	79 419

	2023 жылғы 1 сәуірге	2023 жылғы қаңтар-наурыз	2022 жылғы 1 сәуірге	2022 жылғы қаңтар- наурыз
	ШОК жұмыспен қамтылғандар саны, адам	ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы, млн. теңге	ШОК жұмыспен қамтылғандар саны, адам	ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы, млн. теңге
Қазақстан Республикасы	4 152 081	13 736 644	3 630 551	10 438 069
Абай	104 452	187 376	90 059	119 053
Ақмола	141 431	280 570	133 396	226 623
Ақтөбе	173 016	393 009	160 500	273 094
Алматы	228 239	634 864	191 646	455 732
Атырау	149 915	1 505 096	133 752	1 263 441
Батыс Қазақстан	121 263	464 406	109 286	464 609
Жамбыл	157 125	192 844	128 753	116 126
Жетісу	102 890	166 189	91 502	125 559
Қарағанды	237 121	566 450	219 696	404 164
Қостанай	163 659	434 847	155 614	330 042
Қызылорда	122 337	121 160	104 383	89 696
Маңғыстау	153 732	400 775	139 808	323 892
Павлодар	134 835	263 550	133 567	199 208
Солтүстік Қазақстан	101 665	157 593	100 118	145 866
Түркістан	276 029	254 616	222 009	177 981
Ұлытау	31 371	40 157	27 296	35 624
Шығыс Қазақстан	167 872	314 702	147 260	212 572
Астана қаласы	499 445	2 952 185	441 307	2 302 868
Алматы қаласы	871 956	3 886 393	720 738	2 854 601
Шымкент қаласы	213 728	519 862	179 861	317 318

Динамикалық кестелер:

[Өңірлер бөлінісінде тіркелген ШОК субъектілерінің саны](#)

[Өңірлер бөлінісінде ШОК жұмыс істеп тұрған субъектілер саны](#)

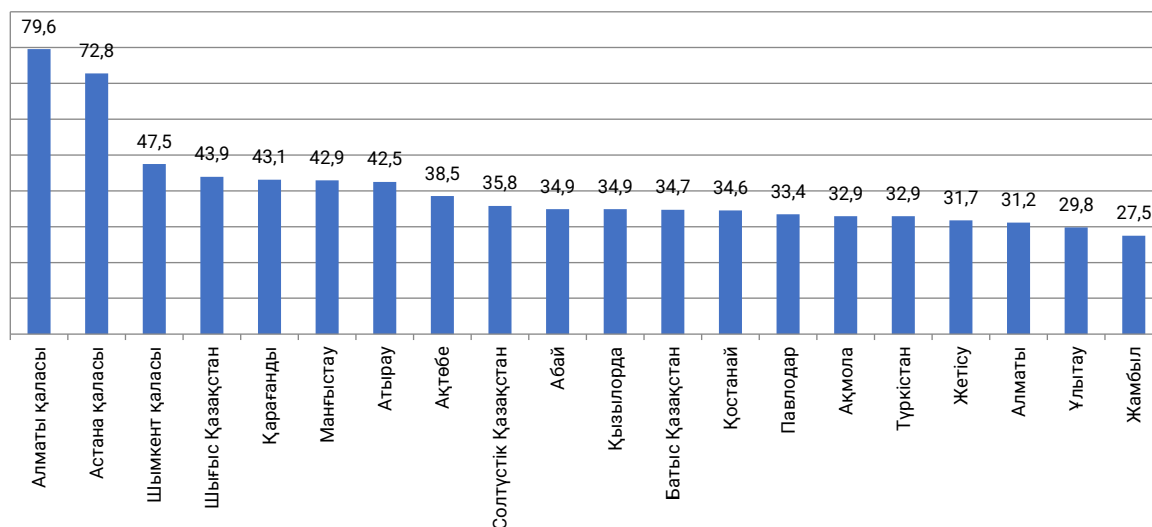
[Өңірлер бөлінісінде ШОК жұмыспен қамтылғандар саны](#)

[Өңірлер бөлінісінде ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы](#)

3-сурет

2023 жылғы қаңтар-наурыздағы экономикалық белсенді халықтағы ШОК-та жұмыспен қамтылғандар санының үлесі

Пайызбен

ШОК саласына елдің экономикалық белсенді халқының жалпы санынан 43,8% келеді. Өңірлер бөлінісінде ең көп үлес Алматы және Астана қалаларында басым. Ең аз үлес Жамбыл облысында тіркелген.

ШОК экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде

2023 жылғы 1 сәуірде тіркелген ШОК субъектілерінің саны 2129,8 мың бірлікті құрады және 2022 жылдың сәйкес күнімен (1718,3 мың бірлік) салыстырғанда 23,9%-ға артты.

2023 жылғы 1 сәуірде жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 1939,8 мың бірлікті құрады және 2022 жылдың сәйкес күнімен (1471,9 мың бірлік) салыстырғанда 31,8%-ға артты.

2023 жылғы 1 сәуірде ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны 4152,1мың адамды құрады, бұл 14,4%-ға көп.

2023 жылғы қаңтар-наурызда ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы 13736,6 млрд. теңгені құрады және 2022 жылдың өткен кезеңімен салыстырғанда салыстырмалы бағаларда 31,6%-ға артты.

3-кесте

Экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштері

	Тіркелген ШОК субъектілерінің саны, бірлік		Жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны, бірлік		ШОК жұмыспен қамтылғандар саны, адам		ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы, млн. теңге	
	2023 жылғы 1 сәуірге	2022 жылғы 1 сәуірге	2023 жылғы 1 сәуірге	2022 жылғы 1 сәуірге	2023 жылғы 1 сәуірге	2022 жылғы 1 сәуірге	2023 жылғы қаңтар-наурыз	2022 жылғы қаңтар-наурыз
Барлығы	2 129		1 939		4 152	3 630	13 736	10
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	821	1 718 293	801	1 471 899	081	551	644	438 069
Өнеркәсіп	300 459	275 990	286 894	258 772	462	433	497 946	348 586
Тау-кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	126 901	83 657	114 963	68 407	062	448	2 734 012	2 417 059
Өңдеу өнеркәсібі	5 576	5 171	4 746	4 143	424	368	748 023	731 774
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	114 801	72 267	104 684	59 299	059	785	1 743 730	1 406 118
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	2 266	2 071	1 909	1 605	347	295	190 185	232 760
Құрылыс	4 258	4 148	3 624	3 360	21 087	19 833	52 074	46 407
Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу	116 110	105 800	97 282	83 141	311	304	1 352 447	1 307 743
Көлік және жинақтау	757 449	563 598	689 953	477 615	785	662	4 525 116	3 291 204
Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	98 056	91 443	87 966	77 437	1 256	1 059	912 257	687 466
Ақпарат және байланыс	53 426	46 732	48 484	40 668	700	146	355 657	199 817
Қаржы және сақтандыру қызметі	33 608	28 740	29 769	23 682	207	186	525 545	257 279
Жылжымайтын мүлікпен операциялар	7 963	8 268	5 596	5 296	119	830	189 226	122 989
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	98 824	91 368	89 218	77 310	143	139	615 831	428 675
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	63 446	60 752	55 260	49 390	059	210	500 833	389 265
Білім беру	58 450	49 850	52 470	41 977	27 237	25 011	491 208	301 930
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	40 214	31 700	37 158	27 875	183	168	167 966	110 350
Өнер, ойын-сауық және демалыс	18 206	14 804	16 928	13 141	114	046	162 231	162 029
Көрсетілетін қызметтердің өзге де түрлерін ұсыну	18 679	16 077	16 556	13 238	164	150	293 988	191 380
	338 030	249 514	311 304	213 950	201	170	412 381	222 507

Динамикалық кестелер:

ЭҚТ бөлінісінде тіркелген ШОК субъектілерінің саны

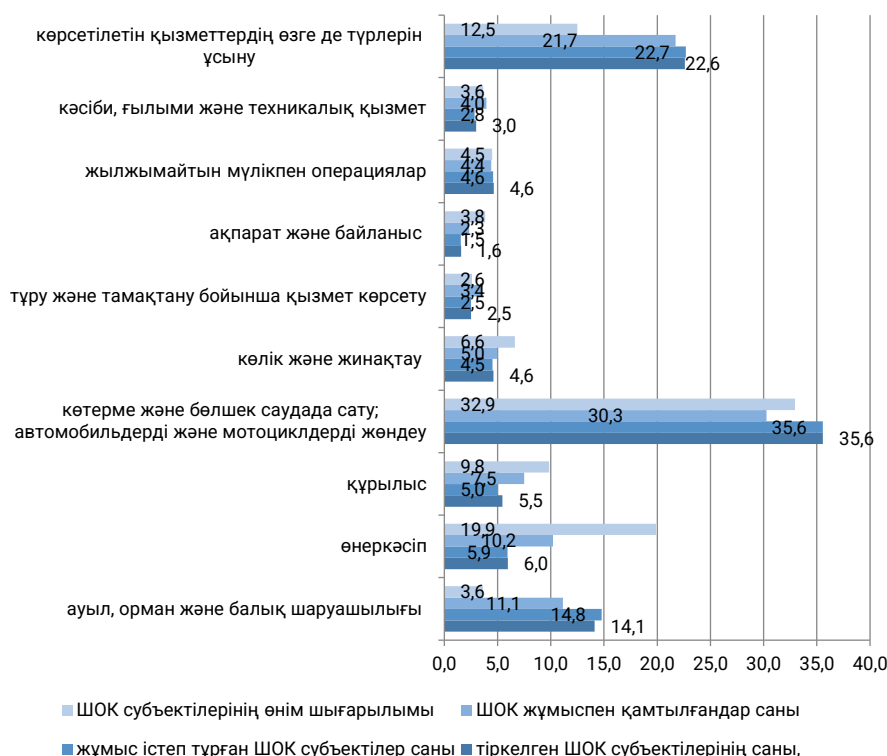
[ЭҚТ бөлінісінде жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны](#)

[ЭҚТ бөлінісінде ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны](#)

[ЭҚТ бөлінісінде ШОК өнім шығарылымы](#)

4 сурет

2023 жылғы қаңтар-наурыздағы ЭҚТ бөлінісінде ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштерінің құрылымы

Субъектілер санының, жұмыспен қамтылғандар санының және өнім шығарылымының ең көп үлесі «Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу» саласында басым.

2. Ел экономикасына ШОК-тың үлесі

Республика бойынша 2022 жылғы қаңтар-қыркүйекте ресми статистикалық деректерге сәйкес ЖІӨ-де ШОК үлесі 36,7% құрады және өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 4,2 п.п. көбейді.

4 кесте

ЖІӨ-дегі (ЖӨӨ) ШОК үлесі

	2023 жылғы қаңтар-наурыз		2022 жылғы қаңтар-наурыз	
	ШОК ЖҚҚ, млн. тг.	ЖІӨ-дегі үлесі (ЖӨӨ), пайызбен	ШОК ЖҚҚ, млн. тг.	ЖІӨ-дегі үлесі (ЖӨӨ), пайызбен
Қазақстан Республикасы	8 664 238,6	36,7	6 189 472,7	32,5
Абай	116 587,9	20,5	-	-
Ақмола	170 927,0	24,9	140 346,5	26,2
Ақтөбе	255 709,6	27,2	160 927,1	19,3
Алматы	407 787,6	39,9	365 484,1	37,9
Атырау	996 590,6	29,9	711 062,0	22,8
Батыс Қазақстан	283 554,3	31,6	239 579,8	29,7
Жамбыл	112 529,4	20,5	65 994,0	15,7
Жетісу	104 157,0	33,1	-	-
Қарағанды	322 087,7	19,8	216 242,3	13,1
Қостанай	278 945,1	31,8	198 312,6	28,4
Қызылорда	76 101,6	14,2	54 859,7	13,4
Маңғыстау	228 056,6	27,7	186 118,8	26,5
Павлодар	152 811,7	17,1	109 840,3	14,3
Солтүстік Қазақстан	100 920,6	24,9	87 873,7	29,1
Түркістан	165 448,9	21,1	107 530,4	18,0
Ұлытау	20 401,8	4,9	-	-

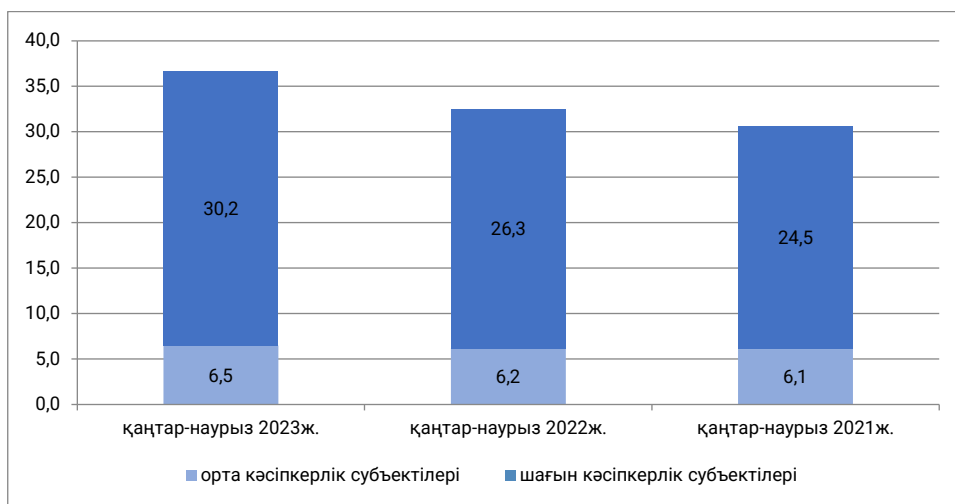
Шығыс Қазақстан	205 164,5	20,3	196 980,6	16,5
Астана қаласы	1 856 934,6	76,5	1 352 512,8	72,4
Алматы қаласы	2 575 167,6	53,9	1 783 176,9	51,1
Шымкент қаласы	353 857,8	50,5	212 631,1	36,2

Динамикалық кестелер:

[2022-2023 жж. ЖІӨ-дегі \(ЖӨӨ\) ШОК үлесі](#)

6-сурет

Шағын және орта кәсіпкерлік бөлінісінде ЖІӨ-дегі ШОК үлесі

Субъектілердің санаттарына бөлінісінде шағын кәсіпкерліктің үлесі 30,2%-ды және орта кәсіпкерліктің үлесі 6,5%-ды құрайды.

3. Глоссарий

Дара кәсіпкерлік Қазақстан Республикасы азаматтарының, оралмандардың таза табыс алуға бағытталған, жеке тұлғалардың меншігіне негізделген және жеке тұлғалардың атынан, олардың тәуекелі мен мүліктік жауапкершілігі үшін жүзеге асырылатын дербес, бастамашыл қызметі болып табылады.

Жеке кәсіпкерлікті жүзеге асыру ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерді ауыл шаруашылығы өнімін өндіру үшін пайдаланумен, сондай-ақ осы өнімді қайта өңдеумен және өткізумен тығыз байланысты адамдардың еңбек бірлестігі шаруа немесе фермер қожалығы деп танылады.

Экономикалық қызмет түрі-жабдық, жұмыс күші, өндірістік процестер, ақпараттық желілер мен өнімдер біріктіріліп, біртекті өнімдердің (тауарлардың, қызметтердің) құрылуына әкелетін қызмет. Экономикалық қызмет түрі шығындармен, өндіріс процесімен және өндірілген өніммен сипатталады. Әрбір тіркелген шағын кәсіпкерлік субъектісіне қосылған құнның ең көп өсуін қамтамасыз ететін, яғни негізгі болып табылатын экономикалық қызмет түрі беріледі.

Өнім шығару - барлық шығарылған өнім мен көрсетілген қызметтердің өндірушінің бағасымен көрсетілетін құны.

4. Әдіснамалық түсіндірмелер

Шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қызметі Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексімен регламенттелетін заңды тұлғалар, дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары жатады.

Шағын кәсіпкерлік субъектілеріне заңды тұлға құрмаған дара кәсіпкерлер және жұмыскерлерінің жылдық орташа саны жүз адамнан аспайтын және жылдық орташа табысы республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің үш жүз мың еселенген мөлшерінен аспайтын кәсіпкерлікті жүзеге асыратын заңды тұлғалар жатады.

Орта кәсіпкерлік субъектілеріне шағын және ірі кәсіпкерлік субъектілеріне жатпайтын, кәсіпкерлікті жүзеге асыратын дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғалар жатады.

5. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

[Қазақстан Республикасындағы шағын және орта кәсіпкерлік \(электрондық кестелер\)](#)

6. Пайдалы сілтемелер

[Шағын және орта кәсіпкерлік көрсеткіштерін есептеу әдістемесі](#)

[Шағын және орта кәсіпкерлік, «Талдау» ақпараттық-талдау жүйесі](#)

Шығаруға жауапты:	Департамент директоры:	Орындаушы:	Мекенжай:
Ұлттық шоттар департаменті	Ә. Нақыпбеков Тел. +7 7172 749717	А. Курманбаева Тел. +7 7172 749814 E-mail: a.kurmanbaeva @aspire.gov.kz	010000, Астана қаласы Мәңгілік Ел даңғылы, 8 Министрліктер Үйі, 4-кіреберіс